

Brüssel, 18.10.2019
COM(2019) 496 final

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta toetuse maksmiseks Kreekale

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Käesolevas otsuses käsitletakse Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (edaspidi „ELSF“) kasutuselevõtmist vastavalt nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrusele nr 2012/2002¹ (edaspidi „määrus“) summas 4 552 517 eurot toetuse maksmiseks Kreekale 2019. aastal toimunud üleujutuste ja maalihete tõttu. Nimetatud kasutuselevõtmist rahastatakse täies ulatuses 2019. eelarves ettemaksete tegemiseks juba ettenähtud kulukohustuste assigneeringutest ja maksete assigneeringutest, millest on maha arvatud juba makstud ettemakse (455 252 eurot). Seetõttu ei ole paranduseelarve vajalik.

2. TEAVE JA TINGIMUSED

Ajavahemikus 23.–26. veebruarini 2019 tabasid Kreetat, eelkõige saare lääneosa, erakordselt tugev vihmasadu ja torm. Sellest tulenenud üleujutused ja maalihked põhjustasid inimohvreid ning neil olid katastroofilised tagajärjed taristule ja majandustegevusele, eelkõige teedele ja põllumajandusele.

- (1) Kreeka esitas taotluse rahalise toetuse saamiseks ELSFi 15. mail 2018, mis jääb 12 nädala pikkuse tähtaja raamesse pärast esimeste kahjustuste registreerimist. Taotlus käsitles määruse artikli 2 lõike 3 kohast „piirkondlikku looduskatastroofi“.
- (2) Tegemist on looduskatastroofiga ja see kuulub ELSFi kohaldamisalasse.
- (3) Kreeka hindab otseste kahjude kogusummaks 182,1 miljonit eurot. Kahjud Kreetal moodustavad mõjutatud Kreeta NUTS 2. tasandi piirkonna SKPst 2,1 % ja ületavad seega määruses sätestatud künnise 129,8 miljonit eurot ehk 1,5 % piirkondlikust SKPst.
- (4) Kreeka soovis oma taotluses määruse artikliga 4a ette nähtud ettemakset. 19. juulil 2019 võttis komisjon vastu rakendusotsuse C(2019) 5514, millega nähti ette 10 % ettemakse (455 252 eurot) ELSFi finantsabi kavandatud summast, ja see maksti Kreekale täies ulatuses välja.
- (5) Kreeka ametiasutused kirjeldavad oma taotluses üksikasjalikult olukorda pärast raskeid ilmastikuolusid ja jõupingutusi, mida on tehtud mõjutatud elanikkonna abistamiseks. 23. veebruaril Kreetat tabanud tsüklon, mille käigus sai surma üks inimene, kes uppus oja, põhjustas tõsist kahju peamiselt Chanias ja Rethymnos, kus registreeriti kokkuvõttes suurim vihmasadu. Kõige rohkem kahju tekitati kohalikule ja piirkondlikule teedevõrgule, sealhulgas Kreeta põhjakiirteele, põllusaagile ja kariloomadele maapiirkondades ning kodumajapidamistele. Kahjustada sai seitse silda, millest üks varises täiesti kokku. Kümned maalihked ja langenud puud tõkestasid teid ja lõikasid ülejäänud riigist ära terveid piirkondi. Erosioon põhjustas probleeme tammidele ja hävitas äravoolusüsteeme. Kahju tekitati ka elektrivõrgule.
- (6) Kreeka hindas määruse artikli 3 lõike 2 kohaselt toetuskõlblike hädaolukorra- ja päästeoperatsioonide maksumuseks 173,9 miljonit eurot ning esitas meetmete kulud tegevuse laadi järgi. Suurim osa (üle 145 miljoni euro) on seotud transporditaristu

¹ Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrusega (EL) nr 661/2014 (ELT L 189, 27.6.2014, lk 143).

(teed ja sillad) taastamise kuluga, millele järgneb korrastustööde kulu üle 20 miljoni euro.

- (7) Kreeka ametiasutused kinnitasid, et abikõlblikel kuludel ei ole kindlustuskatet.
- (8) Kahju kandnud piirkond kuulub 2014.–2020. aasta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide üleminekupiirkondade kategooriasse. Kreeka ametiasutused ei teatanud oma taotluses komisjonile kavatsusest paigutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmidele ettenähtud vahendeid ümber taastamistöödeks.
- (9) Kreeka ei käivitanud ELi kodanikukaitse mehhanismi.
- (10) Mis puutub suurõnnetuse ohu ennetamist ja ohjamist käsitlevate liidu õigusaktide rakendamisse, siis ei ole praegu pooleli ühtegi rikkumismenetlust.
- (11) Direktiivi 2007/60/EÜ (üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta) rakendamise raames on lõpule viidud järgmised meetmed: esialgne üleujutusrisi hindamise aruanne (märts 2012), võimalike kõrge üleujutusriskiga piirkondade kindlaksmääramine riigi 14 veepiirkonnas ja esialgse üleujutusrisi hindamise aruande ajakohastamine (november 2012). Ajakohastati Evrose valgala üleujutusrisi esialgset riskihinnangut (november 2014). Lõpule viidi riigi 14 veehoidla üleujutus- ja riskiohu hinnang (märts 2017). Riigi kõigi veekogude üleujutusrisi maandamise kavad, sealhulgas Kreetal valgala üleujutusrisi maandamiskava.

2.5 Kokkuvõte

Eespool esitatud põhjustel vastab Kreeka taotluses kirjeldatud katastroof määruses sätestatud ELSFi vahendite kasutuselevõtmise tingimustele.

3. RAHASTAMINE ELSFi ERALDISTEST 2019. AASTAL

Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020,² edaspidi „mitmeaastase finantsraamistiku määrus“), eriti selle artikli 10 kohaselt võib ELSFi kasutada igal aastal mahus kuni 500 000 000 eurot (2011. aasta hindades). Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)³ punktis 11 on sätestatud ELSFi kasutuselevõtmise kord.

Et ELSFi loomise keskne põhjus oli solidaarsus, on komisjon seisukohal, et antav abi peaks olema progresseeruv. See tähendab, et senise tava kohaselt peaks abi osatähtsus ELSFi vahendite kasutuselevõtmise korral olema suure loodusõnnetuse künnisest (s.o 0,6 % kogurahvatulust või 3 miljardit eurot 2011. aasta hindades, olenevalt sellest, kumb summa on väiksem) suurema kahju puhul suurem kui künnisest väiksema kahju puhul. Varem kasutatud määr assigneeringute määramiseks suurõnnetustele on 2,5 % kogu otsesest kahjust, mis on fondi kasutuselevõtmise künnisest allpool, ning 6 % kahjust, mis künnist ületab. Piirkondlike õnnetuste ja naabruses paikneva riigi õnnetuse puhul on määr 2,5 %.

² Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

³ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Toetus ei tohi ületada abikõlblike meetmete hinnangulist kogumaksumust. Abi arvutamise metoodika esitati ELSFi aastaaruandes (2002–2003) ning metoodika kiitsid heaks nõukogu ja Euroopa Parlament.

Kreeka taotluse ning tekkinud otsese kahju hinnangulise kogusumma alusel ELSFist antav rahaline toetus arvutatakse järgmiselt.

Liikmesriik	<i>Katastroofi liik</i>	<i>Otsene kogukahju</i> <i>(miljonites eurodes)</i>	<i>Suure looduskatastroofi künnis</i> <i>(miljonites eurodes)</i>	<i>Alla künnist jääv 2,5 % otsesest kahjust</i> <i>(eurodes)</i>	<i>Künnist ületav 6 % otsesest kahjust</i> <i>(eurodes)</i>	<i>Kavandatava abi kogusumma</i> <i>(eurodes)</i>	<i>Tehtud ettemaksed</i> <i>(eurodes)</i>
KREEKA	<i>piirkondlik (Artikli 2 lõige 3).</i>	182.1	1 086,1	4 552 517	-	4 552 517	455 252
	KOKKU					4 552 517	455 252

Vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 10 lõikele 1 oli 2019. aasta alguses ELSFis kasutuselevõtmiseks kättesaadav kogusumma 851 082 072 eurot, mis koosnes 2019. aasta eraldisest 585 829 691 eurot ja 2018. eraldise kasutamata jäänud osast 265 252 381 eurot, mis kanti üle 2019. aastasse.

Summa, mille saab praeguse seisuga 2019. aastal kasutusele võtta, on 557 530 278 eurot. See vastab 2019. aasta alguses ELSFis kasutada olnud kogusummale (851 082 072), millest on lahutatud varem kasutuselevõetud summa⁴ (293 551 794 eurot). Vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 10 lõikele 1 tuleb 25 % algsest 2019. aasta eraldisest säilitada kuni oktoobrini 2019. Kuna aga Kreekale tehakse makse pärast 1. oktoobrit, ei ole see säte käesoleval juhul asjakohane.

Solidaarsusfondi raames praegu kasutada olev summa:	
2019. aasta eraldis	585 829 691 eurot
Pluss 2018. aasta eraldisest kasutamata jäänud summa, mis on üle kantud 2019. aastasse	+ 265 252 381 eurot
Miinus Rumeenia, Itaalia ja Austria jaoks kasutusele võetud summa (AB 3)	- 293 551 794 eurot
Kuni detsembrini 2019 kasutada olev summa KOKKU	557 530 278 eurot

⁴ Vastuvõetud tekstid P9_TA-PROV(2019)0013 and P9_TA-PROV(2019)0014.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta toetuse maksmiseks Kreekale

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta⁵, eriti selle artikli 4 lõiget 3,

võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁶, eriti selle punkti 11,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- 1) Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (edaspidi „fond“) eesmärk on võimaldada liidul kiiresti, tulemuslikult ja paindlikult reageerida kriisiolukordadele ning näidata üles solidaarsust looduskatastroofi tagajärjel kannatanud piirkondade elanikega.
- 2) Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013⁷ artikli 10 kohaselt ei tohi fond ületada iga-aastast maksimaalset summat, milleks on 500 000 000 eurot (2011. aasta hindades).
- 3) 15. mail 2019 esitas Kreeka taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks seoses 23.–26. veebruarini 2019 Kreetat tabanud erakordselt tugeva vihmasaju ja tormiga, mis tekitasid üleujutusi ja maalihkeid.
- 4) Kreeka taotlus täidab fondist rahalise abi saamise tingimused, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 2012/2002 artiklis 4.
- 5) Seega tuleks fondi vahendid kasutusele võtta, et anda Kreekale rahalist abi.
- 6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2019/277⁸ võeti fondi raames ettemaksete tegemiseks 2019. eelarveaastal kasutusele 50 000 000 eurot kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringutena. Neid assigneeringuid on kasutatud ainult väga piiratud ulatuses. Sellest tulenevalt saab rahastada kogu käesoleva kasutuselevõtu summat, mis tuleks teha kättesaadavaks ettemakseteks mõeldud assigneeringute ümberjaotamise teel liidu 2019. aasta üldeelarves.
- 7) Selleks et minimeerida fondi vahendite kasutuselevõtuks vajalikku aega, tuleks käesolevat otsust kohaldada alates selle vastuvõtmise kuupäevast.

⁵ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.

⁶ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁷ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

⁸ ELT L 54, 22.2.2019, lk 5.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu 2019. aasta üldeelarvest võetakse Kreekale abi andmiseks Euroopa Liidu Solidaarsusfondi raames kulukohustuste ja maksete assigneeringutena kasutusele 4 552 517 eurot.

Esimeses lõigus osutatud summat rahastatakse liidu 2019. aasta eelarves ettemakseteks ettenähtud assigneeringutest. Ettemakseteks mõeldud summat vähendatakse vastavalt.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates ... [vastuvõtmise kuupäev]**.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

****Kuupäeva märgib parlament enne ELTs avaldamist.**